

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія економічних дисциплін

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи зовнішньоекономічної діяльності

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

відділення економічне
(назва відділення)

Програму навчальної дисципліни ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ розроблено на основі:

освітньо-професійної програми Менеджмент, спеціальності 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою НУБІП України, протокол від 28 вересня 2022 року № 2

освітньо-професійної програми Менеджмент, спеціальності 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою НУБІП України, протокол від 26 квітня 2023 року № 10

Розробник:

Чернега Ірина Григорівна, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії економічних дисциплін

29 серпня 2025 року

(підпис)

Віктор Познаховський

(ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБІП України»

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

«29» серпня 2025 року

Голова

(підпис)

Людмила БАЛДИЧ

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	вибіркова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3,0
Кількість змістових модулів	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2025-2026
Семестр	5, 7
Аудиторні години:	56
Лекційні	36
Практичні	20
Семінарські	-
Самостійна робота	34
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Розвиток інтеграційних процесів та поглиблення міжнародної економічної співпраці суб'єктів господарювання дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення регіональних перетворень. Це, у свою чергу, обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин та їх вивчення в контексті розвитку національної економіки. Теоретичні аспекти функціонування різних форм прояву міжнародних економічних відносин та набуті практичні навички із реалізації отриманих знань у роботі з іноземними партнерами безперечно актуалізують необхідність вивчення студентами дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності».

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо формування системи спеціальних знань із проблем розвитку та сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності економічних агентів для фундаментальної і спеціальної освіти, а також для практичної діяльності за фахом.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- знати сучасну термінологію міжнародного бізнесу, методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- визначати особливості та тенденції сучасного етапу розвитку світового ринку;
- володіти критеріями відбору міжнародних ринків;
- знати принципи вибору способу виходу на зовнішні ринки;
- розуміти особливості товарної та цінової політики на світових ринках;
- вивчити порядок розробки та укладання міжнародних контрактів;
- оволодіти фінансовими аспектами ЗЕД (принципи міжнародних розрахункових та кредитних відносин, особливості оподаткування, страхування ЗЕД, її митного і валютного регулювання);
- здійснювати формування організаційно-правових аспектів зовнішньоекономічної діяльності;
- визначати напрями вдосконалення зовнішньоекономічних відносин.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» у здобувачів освіти формуються такі **компетентності**:

Загальні (ЗК):

- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті;
- здатність організувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;

Спеціальні (СК):

- аналізувати й оцінювати фінансово-економічне, політико-правове і соціальне середовище зовнішньоекономічної діяльності;
- прогнозувати напрями і форми розвитку ЗЕД в Україні;
- аналізувати і оцінювати перспективи розвитку зовнішньоекономічних відносин суб'єкта господарювання ;
- приймати ефективні фінансово-економічні рішення у міжнародних відносинах на мікрорівні.

Зміст уміння, що забезпечується вищеописаними компетентностями, полягає у вмінні використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.

Результати навчання (РН):

- засвоєння теоретичних загальних положень із зовнішньоекономічної діяльності, включаючи питання митно-тарифного регулювання, організації міжнародних

розрахунків та здійснення валютних операцій, порядку укладання міжнародних контрактів;

- опанування основ організації зовнішньоекономічного співробітництва між суб'єктами ЗЕД, у т.ч. дослідження перспектив завоювання зовнішніх ринків, форм міжнародної співпраці, особливостей торгово-посередницької діяльності;
- отримання професійно-профільних знань для організації діяльності економічних суб'єктів у сфері ЗЕД.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин.

Органи державного регулювання ЗЕД в Україні.

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) в системі категорій міжнародної економіки. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД. Підходи до класифікації ЗЕД. Види ЗЕД.

Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України

Зовнішньоекономічна політика держави. Оцінка сучасного стану ЗЕД в Україні. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни.

Тема 3. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Система державного регулювання ЗЕД. Засоби регулювання ЗЕД. Загальні риси систем органів регулювання ЗЕД в різних країнах. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні та їх функції. Типи зовнішньоекономічної політики. Правове регулювання ЗЕД. Визначення груп нормативних актів, що регулюють ЗЕД в Україні. Адміністративне регулювання ЗЕД. Порядок реєстрації суб'єктів ЗЕД. Порядок реєстрації зовнішньоекономічних контрактів. Види та функції податків у сфері ЗЕД. Порядок нарахування митних податків (мита, акцизного збору ПДВ). Особливості оподаткування в залежності від митного режиму. Порядок відшкодування ПДВ при експорті. Проблеми бюджетної заборгованості з ПДВ. Операції, що звільняються від сплати ПДВ. Єдиний збір, що стягується в пункту пропуску через митний кордон. Відображення митних платежів у ВМД. Особливості оподаткування імпорту послуг.

Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Валютне регулювання ЗЕД. Сутність валютних відносин та їх прояви. Валютні цінності та валютні операції. Світова та національна валютні системи. Система валютного регулювання в Україні. Економічні та адміністративні інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.

Тема 5. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Митне регулювання. Сутність тарифу та його функції. Визначення мита в залежності від мети та функціональності, за походженням, за впливом, за напрямом руху, за способом нарахування, за принципом обмеження, за механізмом дії, за періодом застосування. Визначення митної вартості. Зміст та організація митного контролю.

Змістовий модуль 2. Міжнародні розрахунки, страхування, транспортне обслуговування ЗЕД. Ціноутворення в ЗЕД

Тема 6. Укладання контракту та економічний аналіз ЗЕД

Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів. Поняття експортних та імпортних операцій. Реекспорт та реімпорт. Методи здійснення експортних та імпортних операцій.

Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Організація експортних та імпортних операцій на підприємстві.

Тема 7. Транспортне забезпечення ЗЕД і пов'язані з тим ризики. Вільні економічні зони

Ризики у ЗЕД та їх страхування. Транспортне обслуговування у ЗЕД. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон. Створення міжнародних логістичних систем при організації транспортних перевезень у ЗЕД.

Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування

Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський

переказ. Готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит. Вексель, чек. Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД. Документальне оформлення банківських операцій в сфері ЗЕД. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET.

Тема 9. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності

Підходи до визначення експортних контрактних цін. Алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів. Визначення та розрахунок відповідних коефіцієнтів коригування (на базові умови поставки, на кількість товару, що виготовляється за замовленням, на термін, на технічні параметри виробів, на умови платежів при продажу товарів в кредит, на авансові платежі, на джерело визначення цін товарів-аналогів, на можливі зміни світових цін, на можливі зміни цін на матеріали). Визначення базової експортної ціни та умови її зміни в процесі переговорів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма									
	усього	у тому числі								
		л	п	с	с.р.					
1	2	3	4	5	6					
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні.										
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин	8	4	-	-	4					
Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України	10	4	2	-	4					
Тема 3. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	4	2		4					
Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	4	2		4					
Тема 5. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	12	4	4		4					
Разом за змістовим модулем 1	50	20	10		20					
Змістовий модуль 2. Міжнародні розрахунки, страхування, транспортне обслуговування ЗЕД. Ціноутворення в ЗЕД										
Тема 6. Укладання контракту та економічний аналіз ЗЕД	10	4	2	-	4					
Тема 7. Транспортне забезпечення ЗЕД і пов'язані з тим ризики. Вільні економічні зони.	10	4	2	-	4					
Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування	10	4	4	-	2					
Тема 9. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності	10	4	2	-	4					
Разом за змістовим модулем 2	40	16	10		14					
Усього годин	90	36	20		34					

5. Теми лекційних, практичних, семінарських занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид заняття	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні.				50
1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин			8
	1	Лекція 1	Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) в системі категорій міжнародної економіки. Фактори, що стимулюють розвиток ЗЕД.	2
	2	Лекція 2	Суб'єкти ЗЕД. Підходи до класифікації ЗЕД. Види ЗЕД.	2
		самостійне вивчення	Місце України у глобальній економіці. Рівні сучасної системи зовнішньоекономічної діяльності	4
2	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності України			10
	3	Лекція 3	Система державного регулювання ЗЕД.	2
	4	Лекція 4	Засоби регулювання ЗЕД. Загальні риси систем органів регулювання ЗЕД в різних країнах.	2
	5	Практичне заняття 1	Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни.	2
		самостійне вивчення	Компонентні складові державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	4
3	Регулювання зовнішньоекономічної діяльності			10
3	6	Лекція 5	Види та функції податків у сфері ЗЕД. Порядок нарахування митних податків (мита, акцизного збору ПДВ). Порядок відшкодування ПДВ при експорті.	2
	7	Лекція 6	Органи державного регулювання ЗЕД в Україні та їх функції. Типизованість зовнішньоекономічної політики.	2
	8	Практичне заняття 2	Основні напрями і показники розвитку ЗЕД в Україні	2
		самостійне вивчення	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Особливості оподаткування в залежності від митного режиму.	4
4	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності			10
	9	Лекція 7	Валютне регулювання ЗЕД. Сутність валютних відносин та їх прояви. Валютні цінності та валютні операції. Світова та національна валютні системи.	2
	10	Лекція 8	Система валютного регулювання в Україні	2
	11	Практичне заняття 3	Митне оформлення експортних та імпорتنних операцій Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	2
		самостійне вивчення	Економічні та адміністративні інструменти валютного регулювання. Валютний курс та його види.	4
5	Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності			12

	12	Лекція 9	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.Ціноутворення у ЗЕД підприємства.	2
	13	Лекція 10	Митний контроль як складник митно-тарифної політики	2
		самостійне вивчення	Характеристика системи митного оподаткування Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД.	4
	14, 15	Практичне заняття 4, 5	Документальне оформлення банківських операцій в сфері ЗЕД. Митне оформлення при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності	4
Змістовий модуль 2. Міжнародні розрахунки, страхування, транспортне обслуговування ЗЕД. Ціноутворення в ЗЕД				40
6	Укладання контракту та економічний аналіз ЗЕД			10
	16	Лекція 11	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів. Поняття експортних та імпортних операцій. Реекспорт та реімпорт.	2
	17	Лекція 12	Методи здійснення експортних та імпортних операцій.	2
	18	Практичне заняття 6	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства	2
		самостійне вивчення	Організація експортних та імпортних операцій на підприємстві.	4
7	Транспортне забезпечення ЗЕД і пов'язані з тим ризики. Вільні економічні зони			10
	19	Лекція 13	Ризики у ЗЕД та їх страхування.	2
	20	Лекція 14	Транспортне обслуговування у ЗЕД	2
		самостійне вивчення	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	4
	21	Практичне заняття 7	Створення міжнародних логістичних систем при організації транспортних перевезень у ЗЕД	2
8	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування			10
	22	Лекція 15	Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД.	2
	23	Лекція 16	Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД.	2
		самостійне вивчення	Форми розрахунків.	2
	24	Практичне заняття 8	Документальне оформлення банківських операцій всфері ЗЕД. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET.	2
	25	Практичне заняття 9	Документальне оформлення банківських операцій всфері ЗЕД. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET.	2
9	Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності			10
	26,	Лекція 17	Види цін у зовнішній торгівлі.	2
	27	Лекція 18	Види цін у зовнішній торгівлі.	2
		самостійне вивчення	Прогнозування імпортової контрактної ціни.	4
	28	Практичне заняття 10	Прогнозування експортної контрактної ціни.	2
Всього				90

6. Перелік питань на залік

1. Що таке зовнішньоекономічна діяльність? Чим відрізняється поняття
2. «зовнішньоекономічна діяльність» від поняття «зовнішньоекономічні зв'язки»?
3. Охарактеризуйте особливості здійснення ЗЕД до перебудови і після, зміну підходів до здійснення ЗЕД протягом останніх двох десятиліть.
4. В чому виявляється самостійність українських підприємств в здійсненні ЗЕД на сучасному етапі?
5. Які фактори стимулюють розвиток зовнішньоекономічної діяльності?
6. Хто є суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності? Чи потрібне документарне оформлення для визначення суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності?
7. За якими класифікаційними ознаками розрізняють види зовнішньоекономічної діяльності?
8. Показники, що характеризують стан зовнішньоекономічної діяльності країни.
9. Структура платіжного балансу та фактори, що його визначають.
10. Принципи зовнішньоекономічної діяльності.
11. Права суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності
12. Що таке зовнішньоекономічна політика держави?
13. Охарактеризуйте особливості сучасного стану ЗЕД в Україні.
14. Надайте характеристику основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни.
15. Особливості зовнішньоекономічної політики України
16. Основні теорії управління зовнішньоекономічною діяльністю
17. Класифікація зовнішньоекономічних зв'язків
18. Платіжний баланс
19. Які державні органи займаються регулюванням зовнішньоекономічної діяльності?
20. Назвіть функції Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі в регулюванні ЗЕД.
21. Хто має право займатися зовнішньоекономічною діяльністю?
22. Які виділяють види мита за напрямком руху?
23. Дайте визначення видам мита за принципом обмеження?
24. На який термін встановлюється сезонне мито?
25. За яких умов конвенційне мито може бути змінено?
26. Для чого застосовується антидемпінгове мито?
27. Опишіть порядок розрахунку митної вартості.
28. Для чого використовується квотування та ліцензування зовнішньоекономічних операцій?
29. Охарактеризуйте види квот та ліцензій.
30. Які нетарифні методи використовують для регулювання ЗЕД?
31. Опишіть систему валютного регулювання.
32. Що таке валютні відносини?
33. Які методи використовуються в системі валютного регулювання?
34. Основні напрямки реалізації зовнішньоекономічної політики України.
35. Зміст та організація митного контролю.
36. Валютно-кредитне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.
37. Проаналізувати нормативні акти в сфері тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД.
38. Податки у сфері зовнішніх відносин.
39. Порядок нагромадження і використання валютних коштів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
40. Що таке митна політика? Що складає основу митної системи країни?
41. Дайте визначення міжнародним тарифним відносинам. Назвіть основні суб'єкти функціонування митно-тарифних відносин.
42. Що таке протекціонізм?
43. Охарактеризуйте систему управління митних органів України
44. Яка різниця між нарахуванням мита та митних зборів?

45. Чому мито – це інструмент економічного регулювання?
46. Як реалізується стимулююча функція митного тарифу?
47. Які види митного режиму в Україні?
48. Охарактеризуйте основні митні процедури і порядок їх здійснення.
49. Чим відрізняється фактична вартість товарів від їх митної вартості?
50. Сутність нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі („нетарифні обмеження”).
51. Мета квотування та ліцензування зовнішньої торгівлі.
52. Поняття субсидії. Види субсидій. „Зелені”, „жовті”, „червоні” субсидії за Правилами Уругвайського раунду, відмінності між ними.
53. Експортне фінансування (кредитування), його види: коротко-, середньо- та довгострокове кредитування.
54. Сутність демпінгу. Основні форми демпінгу: спорадичний, хижацький, постійний, зворотний, взаємний.
55. Антидемпінгове мито, його риси.. Основні функції антидемпінгового мита.
56. Приховані бар’єри, їх місце в державному регулюванні зовнішньоторговельної діяльності.
57. Технічні бар’єри. Сертифікація, її місце в регулюванні зовнішньої торгівлі. Додаткові технічні обмеження.
58. Основні наслідки запровадження нетарифних бар’єрів.
59. Порядок ліцензування зовнішньоекономічних операцій в Україні.
60. Податки і збори зовнішньоекономічній діяльності підприємства, як інструменти нетарифного регулювання
61. Встановлення санітарного та екологічного контролю при імпорті товарів в Україну
62. Фінансові методи регулювання ЗЕД (субсидії, кредитування, демпінг)
63. Перелік товарів, реекспорт яких з митної території України або з митної території третіх країн, потребує дозволу Міністерства економіки України
64. Якими нормативними документами регулюються валютні операції суб’єктів ЗЕД в Україні?
65. Дайте визначення валюти, валютного курсу, валютного ринку. Які види валютних курсів Вам відомі?
66. Як можна класифікувати валютні операції суб’єктів ЗЕД?
67. Опишіть порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті учасників ЗЕД.
68. Назвіть суб’єктів валютного регулювання в Україні.
69. Що таке “валюта” та “валютні цінності”?
70. Дайте визначення та охарактеризуйте “валютні ризики”.
71. Які засоби використовуються для страхування валютних ризиків?
72. Охарактеризуйте об’єкти валютного регулювання.
73. Розкрийте сутність основних інструментів валютного регулювання.
74. Опишіть основні форми міжнародних розрахунків.
75. В яких випадках доцільно застосовувати акредитивну форму? В яких – інкасову?
76. Опишіть процедуру застосування векселю.
77. Представте схему розрахунку чеком. Які переваги має ця форма розрахунку?
78. Акредитив: загальні положення, види та умови використання.
79. Дія Віденської декларації на території України.
80. Аванс та відкритий рахунок: умови використання, переваги та недоліки.
81. Платіж у кредит: сутність та види кредитів.
82. Форми кредитування експортерів та імпортерів.
83. Система клірингу.
84. Організація клірингових угод.
85. Оцінка надійності комерційних банків суб’єктами ЗЕД
86. В чому полягає сутність міжнародної сегментації? Які методи використовуються для міжнародного сегментування.
87. Перерахуйте фактори привабливості закордонного ринку.
88. Які стратегії використовують для вибору цільового ринку?

89. Охарактеризуйте різні способи виходу підприємства на зовнішній ринок.
90. За якими критеріями класифікуються фірми на світовому ринку?
91. Які фактори впливають на вибір партнера на світовому ринку?
92. Опишіть принципи вибору контрагента на світовому ринку.
93. Які джерела інформації по вивченню іноземних фірм становлять найбільшу практичну цінність?
94. З яких складові визначають структуру маркетингового дослідження закордонного ринку?
95. Які існують методи розрахунку ємності закордонного ринку? В чому їх різниця?
96. За якими критеріями оцінюється діяльність фірм-конкурентів на зовнішньому ринку?
97. Які параметри характеризують умови роботи на зовнішньому ринку?
98. Які види цін визначають в практиці світової торгівлі?
99. Охарактеризуйте основні відмінності між ціноутворенням на внутрішньому та зовнішньому ринку.
100. Дайте визначення складовим експортної і імпоротної ціни.
101. Які фактори впливають на встановлення цін в зовнішньоекономічній діяльності?
102. Які існують підходи до визначення експортних цін?
103. З яких етапів складається алгоритм визначення експортних контрактних цін на основі порівняння з цінами конкурентів?
104. В чому полягає корегування на кількість товару, які виготовляються на замовлення?
105. Описати проведення корегування на технічні параметри та особливості його здійснення.
106. Що лежить в основі корегування на умови платежу при продажу товару в кредит?
107. Які значення і у яких випадках може мати коефіцієнт корегування на джерело визначення ціни?
108. В чому полягає розрахунок зведених цін для товарів-аналогів?
109. Чим відрізняється розрахунок експортної та імпоротної контрактної ціни за методом порівняння з цінами конкурентів?
110. Що таке конкурентний лист і для чого він використовується?
111. Опишіть ситуації, в якій варто використовувати прямий метод здійснення зовнішньоекономічних операцій.
112. Нормативна база, що регулює здійснення експортних операцій суб'єктів ЗЕД України
113. Організація експортно-імпортних операцій
114. Особливості здійснення операцій, пов'язаних з вивезенням за кордон українським замовником давальницької сировини.
115. В чому полягає сутність зовнішньоторгової операції.
116. Чим відрізняються основні та допоміжні зовнішньоторгові операції?
117. Назвіть етапи оформлення зовнішньоторгової угоди купівлі-продажу.
118. Що таке оферта? Які бувають оферти?
119. З якою метою складаються конкурентні листи?
120. Охарактеризуйте основні групи термінів Інкотермс?
121. Що таке індент і на якому етапі оформлення угод купівлі-продажу він використовується?
122. Перелічити документи, які оформлюються на етапі забезпечення доставки і розрахунку.
123. З чого складається етап виконання замовлення продавцем?
124. Механізм здійснення бартерної (товарообмінної) операції у сфері ЗЕД.

7.Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Основи ЗЕД» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, диспут, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

8. Контроль результатів навчання

8.1 Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи;
- студентські презентації та виступи за підсумками індивідуальних завдань;
- залік.

Зміст курсу дисципліни «Основи ЗЕД» поділений на 2 змістових модулі. Кожний модуль включає в себе лекції, практичні, самостійну роботу студентів і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-5, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 6-9.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться модульні контрольні роботи (МК). До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т. ч і матеріал самостійно, виконали практичні роботи. Рейтингову кількість балів студента формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування, та середній рейтинг виконання практичних робіт.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Студент, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) студент отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів з усіх тем змістових модулів.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання у формі заліку, який передбачає виконання тестових завдань.

8.2 Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який має стійкі системні, глибокі і різнобічні знання, відмінно володіє матеріалом, знає нормативну і законодавчу базу та її застосування за певних умов, дає обґрунтовані, правильні відповіді на питання, доцільно використовує термінологію дисципліни (предмета), усвідомлює взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявляє творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявляє здатність до самостійного оновлення і поповнення знань. Практичні завдання і задачі вирішує правильно, розрахунки проводить без помилок, отримує достовірні результати, правильно заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – оцінюються в **48-50 балів**;

- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **45-47 балів**;

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає викладений матеріал і добре ним володіє але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, понять, використанні нормативно-правової бази, показує стійкий рівень знань з дисципліни і та професійної діяльності. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків допускає незначні помилки, але за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, правильно або з незначними помилками заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – **42-44 балів**;

- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **38-41 балів**;

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який посередньо володіє матеріалом, виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, дає неправильну відповідь на окремі питання або на всі питання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, знання має обмежені, несистемні, слабо орієнтується у нормативно-правових документах. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків припускається грубих помилок і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки, із значними помилками заповнює і складає документи, поверхово робить узагальнення і висновки та не зовсім охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **34-37 балів**;

- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **30-33 балів**;

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, дає відповіді лише на деякі питання або дає неправильні відповіді на питання, може відтворити кілька термінів, не знає термінології дисципліни і основних нормативно-правових документів, не може без допомоги викладача використати знання у подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи. Допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, вирішенні задач, проведенні розрахунків припускається грубих помилок і не може їх виправити, не виконує практичне завдання у визначений термін, із значними помилками заповнює і складає документи, не робить узагальнення і висновки та не охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-30 бали**;

- відсутність відповіді на питання – **0 балів**.

8.3 Оцінювання за формами контролю

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль (залік)	Разом
%	35	35	30	100
Мінімум	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50

8.4 Шкала оцінювання

Відсоток опрацьованого матеріалу	Рейтинг за п'ятдесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
90-100	49, 50	5	відмінно	12
90-100	47, 48	5	відмінно	11
90-100	45, 46	5	відмінно	10
75-90	43,44	4	добре	9
75-90	40, 41, 42	4	добре	8
75-90	38, 39	4	добре	7
60-74	35, 36, 37	3	задовільно	6
60-74	33,34	3	задовільно	5
60-74	30,31,32	3	задовільно	4
Менше 60	0-29	2	незадовільно	2

9. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Програма навчальної дисципліни
3. Плани занять
4. Конспект лекцій з дисципліни
5. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
6. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
7. Питання до модульних контрольних робіт
8. Контрольні тестові завдання до модульних контрольних робіт
9. Питання до заліку
10. Залікові білети

10.Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Амеліна І.В. Навч. посібник: Міжнародні економічні відносини / І.В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. – К.: Центр учбової літератури, 2022. — 256 с.
2. Господарський кодекс України // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>].
3. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-93>].
4. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. - К.: Знання, 2021. - 463 с.
5. Довідник ЗЕДівця. – 2-е видання, переробл. і доп. – Харків : Фактор, 2020. – 656 с.
6. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник. - К. : Кондор, 2021. - 168с.
7. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>].
8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>].
9. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>].
10. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/351-14>].
11. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Навчальний посібник/За ред. .Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Сіваченка І.Ю.-2-ге вид., перероб.і доп.- К.:ЦУЛ,2019
12. Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа: Збірник нормативних актів / Упорядник М.І. Камлик. - К: Атака, 2022. - 680 с.
13. Інструкція про порядок справляння акцизного податку при ввезенні товарів на митну територію України суб'єктами господарської діяльності // [Електронний ресурс. Режим доступу: http://minrd.gov.ua/data/normativ/000/000/62522/409_11.doc].
14. Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак А.О. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посібн.-2-ге вид., перероб. і доп.-К.: Центр навчальної літератури, 2018.- 608 с.
15. Міжнародні економічні відносини: Підручник / За ред. І. М. Школи. - К.: КНЕУ, 2019. – 589 с.
16. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І.Славука. - К.: КНЕУ, 2020. - 392 с.
17. Митний кодекс України // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/page>]. Доступ – 23.10.2021 р.
18. Податковий кодекс України // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>]. Доступ – 23.01.2024 р.
19. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. -К.:ЦУЛ,2018. -377 с.
20. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. – Тернопіль, 2019.- 137 с.

Допоміжні:

21. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навч. посібн.- 2-вид. доп. і перероб.- Львів: НУ «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2021.-352 с. 136
22. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: моногр. [В. Козюк, А. Крисоватий, Є. Савельєв та ін.]; за наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 504 с.
23. Покрещук О.О. Правове регулювання міжнародної торгівлі у контексті норм і правил ГАТТ/СОТ. Наукове видання. - К.: Зовнішня торгівля, 2021. -512 с.
24. Положення Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>].
25. Постанова Кабінету міністрів України «Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/756-99-%D0%BF>]. Доступ – 23.10.2023 р.
26. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про перелік офшорних зон» // [Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/143-2011-%D1%80>].
27. Руденко Л.В. Транснаціональні корпорації: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. -К.: КНЕУ, 2017. - 227 с.
28. Україна в процесах міжнародної інтеграції / За ред. д-ра екон. наук В. Р. Сіденка. - Х.: Форт, 2019. - 280 с.

Інформаційні ресурси:

<https://incoterms2020.com.ua/terms> (Правила тлумачення термінів Incoterms 2020).